

УДК 81'272(477)

МОВНА ПОЛІТИКА УРЯДУ ЮЛІЇ ТИМОШЕНКО

Надія Князев

*Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
вул. Солом'яника, 7, Київ, 03110, Україна
golyn@ukr.net*

Схарактеризовано мовну політику Кабінету Міністрів України під керівництвом Юлії Тимошенко. На прикладі аналізу нормативних актів України, законопроектних ініціатив Уряду України розглянуто заходи Уряду щодо утвердження української мови як державної в Україні. Автор виявила причини неефективної мовної політики щодо підтримки функцій української мови як державної.

Ключові слова: державна мова, влада, мовна політика, Кабінет Міністрів України.

Проблема мовної політики – одна з актуальних у соціолінгвістиці. В українському мовознавстві її розглядали Л. Масенко, О. Ткаченко, Г. Мацюк та ін. Мовні питання цікавлять не тільки філологів. Скажімо, 2008 р. вийшла колективна монографія Інституту політичних та етнонаціональних досліджень імені Івана Кураса «Мовна ситуація в Україні: між конфліктом та консенсусом», яка подає результати соціологічного моніторингу мовної ситуації в Україні та проведеного на його основі аналізу особливостей вияву мовного чинника у процесах суспільної трансформації. У роботі розкрито, зокрема, історичні передумови, внутрішні та зовнішні чинники виникнення мовної проблеми в Україні, розглянуто правові та політичні механізми її вирішення, проаналізовано можливості досягнення консенсусної моделі функціонування найпоширеніших мов [3]. Ще раніше доктор історичних наук Л. П. Нагорна підготувала монографію про політичну мову і мову політики: діапазон політичної лінгвістики [4].

Мета нашого дослідження – розкрити систему заходів уряду Ю. Тимошенко щодо утвердження української мови як державної в Україні. Цей аспект реалізації мовної політики ще не був об'єктом аналізу самостійної розвідки. Завдання статті: систематизувати законодавчі ініціативи Ю. Тимошенко як народного депутата України, розкрити заходи уряду Ю. Тимошенко, з'ясувати причини, чому мовна політика була неефективною.

Джерельною базою для опису проблеми послужили проекти законів та інші документи.

1. Формування досвіду Ю. Тимошенко у вирішенні мовних питань у державі

Як народний депутат України, Ю. Тимошенко ініціювала декілька проектів законів, які мають стосунок до мовного питання:

– Проект Закону України «Про внесення змін та доповнень до Закону України «Про телекомунікації» (рестр. № 5491 від 11.05.2004) (разом з О. Турчиновим). У зазначеному проекті закону пропонувалося ч. 2 ст. 7 чинного закону викласти в такій редакції: «Адреси відправника та одержувача телеграм, що пересилаються в межах України, повинні зазначатись українською мовою або мовами інших національнос-

тей відповідно до законодавства України». Щодо застосування мов у сфері телекомунікацій у Висновку Головного науково-експертного управління на цей проект закону було зазначено, що із запропонованою нормою не можна погодитися через те, що адреса одержувача чи відправника є особливо важливою інформацією, яка має бути зрозумілою для спеціалістів на етапах прийому та доставки телеграм, а тому внесення змін до ч. 2 ст. 7 Закону України «Про телекомунікації» вважаємо недоцільним. Правда, 23 січня 2005 р. зазначений проект закону було відкликано.

– Проект закону України «Про внесення доповнень до деяких Законів України (щодо обов'язкового видання частини накладу друкованого засобу масової інформації, заснованого в Україні українською мовою)» (рестр. № 5332 від 26.03.2004), за яким пропонувалося внести зміни до Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні». Зокрема, ст. 4 зазначеного Закону планувалося доповнити так: «Не менше як 10 відсотків від тиражу, вказаного у заяві про державну реєстрацію заснованого в Україні друкованого засобу масової інформації, який має видаватися державною мовою. Ця норма не є обов'язковою для друкованих засобів масової інформації, що видаються для задоволення культурно-мовних потреб національних меншин або інвалідів, а також для видань, які розповсюджуються на менш, ніж трьох адміністративно-територіальних одиницях, що входять до складу України». Ю. Тимошенко пропонувала порушеннями законодавства України про друковані засоби масової інформації вважати і порушення вимог ст. 4 зазначеного Закону. Нагадаємо, ст. 4 називається «Мова друкованих засобів масової інформації». У зазначеному проекті закону було запропоновано також внести зміни до Закону України «Про пресу та інші засоби масової інформації» в частині мови засобів інформації, проте і цей законопроект парламентське Головне науково-експертне управління вважало за доцільне відправити на доопрацювання. Згодом і цей законопроект було відкликано.

– Проект Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики України» (рестр. № 2102-7 від 01.06.1999), у якому російську мову не виокремлено навіть як мову іншої національності. За проектом передбачалося, що державна гуманітарна політика має стати могутнім зняряддям національного відродження (розділ 8). На гуманітарну політику було покладено невідкладне завдання – забезпечити реальний статус української мови як державної. Серед першоважливих заходів національної політики передбачено (розділ 9) розвиток і поширення української мови як державної, організація її вивчення усіма громадянами. Зазначений проект закону лише було зареєстровано в парламенті.

– Проект закону України «Про засади національних інтересів України» (рестр. № 2168-1 від 01.06.1999), за яким передбачалося, що відродження і розвиток української культури, особливо державної української мови, потребує виваженого, послідовного підходу відповідно до вимог Конституції України. Головними осередками несилового впровадження української мови мають стати дитячі садки, школи, вищі навчальні заклади, радіо- і телепрограми. Держава матеріально підтримує процеси відродження українського національного культурного середовища (видання книг, газет, часописів, створення програм в електронних засобах масової інформації тощо) (ч. 6 ст. 14 «Втілення в життя справедливої національної політики»). Зазначений проект закону було лише зареєстровано у Верховній Раді України.

У питаннях мовної політики ставлення органів державної влади частково виражав і Універсал національної єдності від 3 серпня 2006 р., який підписав і Президент України, і тодішній Прем'єр-міністр України, і голова Верховної Ради України.

Дванадцятий пункт Універсалу передбачав всебічний розвиток і функціонування української мови як державної та мови офіційного спілкування у всіх сферах суспільного життя на всій території України – як основи самоідентифікації народу і держави. Гарантування кожному громадянину вільного використання у всіх життєвих потребах російської чи іншої рідної мови відповідно до Конституції України та Європейської хартії регіональних мов або мов меншин.

У варіанті універсалу, який запропонував В. Ющенко, зазначено: *«Забезпечення статусу української мови як єдиної державної та мови офіційного спілкування органів влади з одночасним гарантуванням прав мов національних меншин відповідно до Європейської хартії»*. Партія регіонів України висунула свою редакцію цього пункту і категорично заявила, що від неї не відмовиться. *«Утвердження статусу української мови як державної. Гарантування, з урахуванням традицій та життєвих потреб, вільного розвитку, використання і захисту російської та інших рідних для громадян України мов відповідно до Конституції та Європейської хартії регіональних мов або мов меншин»*. У підсумку пункт про мову набув такого змісту: *«Всебічний розвиток і функціонування української мови як державної та мови офіційного спілкування у всіх сферах суспільного життя на всій території України – як основи самоідентифікації народу і держави. Гарантування кожному громадянину вільного використання у всіх життєвих потребах російської чи іншої рідної мови відповідно до Конституції України та Європейської хартії регіональних мов або мов меншин»* [16].

2. Заходи уряду Ю. Тимошенко щодо утвердження української мови як державної в Україні

Другий склад уряду Ю. Тимошенко було сформовано 18 грудня 2007 р. Уже як Прем'єр-міністр, Ю. Тимошенко запропонувала програму діяльності Кабінету Міністрів України «Український прорив: для людей, а не політиків» [12]. Програма засвідчує, що лише дошкільна освіта забезпечує кожній дитині володіння українською мовою і вивчення народних традицій, залишаючи поза увагою загальну школу, професійно-технічну та вищу освіту, науку.

Опісля формування складу Уряду дуже швидко було схвалено пріоритети діяльності міністерств на 2008 р. Міністерство культури і туризму, як провідний орган у системі центральних органів виконавчої влади із забезпечення проведення державної мовної політики [11], визначає підвищення ефективності державної мовної політики, підготовку та реалізацію концепції розвитку національного мовно-культурного простору з урахуванням результатів вивчення світового досвіду, передусім європейських держав [13].

Із 18 грудня 2007 р. Кабінет Міністрів України вніс чимало проектів законів, у яких або визначено, або мав би бути визначений порядок застосування мов. До Орієнтовного плану законопроектних робіт на 2008 р., який затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26 березня 2008 р. № 534-р, не внесено жодного законопроекту, який би надалі розвивав державну мовну політику. А ті, які розроблено і подано Урядом до Верховної Ради України, або зовсім не містять «мовних» норм, або пропонують їх невіразно.

Фінансування заходів. Як відомо, дієвим законом стосовно політики держави виступає закон України про Державний бюджет на конкретний бюджетний період. Державний бюджет розуміють як державний план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюють органи державної влади України протягом бюджетного періоду. Право подавати проект Закону

України про Державний бюджет України до парламенту має право тільки Уряд, оскільки саме Кабінет Міністрів України розробляє проект відповідного закону і забезпечує виконання затвердженого Верховною Радою України Державного бюджету України (ч. 6 ст. 116 Конституції України).

Ст. 73 Закону України від 26 грудня 2008 р. № 835-VI «Про Державний бюджет України на 2009 рік» встановлює, що у 2009 р. передача в оренду державного та комунального майна здійснюється лише на конкурсних засадах, крім державного та комунального майна, яке передається вітчизняним видавництвам та підприємствам, що забезпечують підготовку, випуск та (чи) розповсюдження не менш як 50% книжкової продукції державною мовою (за винятком рекламних та еротичних видань). Їхній перелік визначає Кабмін – ч. 2 ст. 73 Закону.

Відповідно до Розподілу видатків Державного бюджету України на 2009 р. (тис. грн), Додаток № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 рік», на забезпечення розвитку та застосування української мови Міністерству культури і туризму України Держава виділила із загального фонду аж 1200,0 тис. грн. Щоправда, у 2009 р. держава виділяє ще 20 000,0 тис. грн Державному комітету телебачення і радіомовлення України на випуск книжкової продукції за програмою «Українська книга». У 2008 р. Міністерство культури і туризму України на забезпечення розвитку та застосування української мови виділило 40 000,0 тис. грн і ще 40 000,0 тис. грн виділило Державному комітету телебачення і радіомовлення України на випуск книжкової продукції за програмою «Українська книга» [9]. У 2007 р., коли Уряд очолював В. Янукович, на забезпечення розвитку та застосування української мови Міністерству культури і туризму України виділено було всього 21 000,0 тис. грн (12 000,0 тис. грн із загального фонду (видатки споживання) і 9 000,0 тис. грн із загального фонду (видатки розвитку)). Уряд В. Януковича також передбачав 469,2 тис. грн Національній академії наук України на методичне забезпечення викладання народознавства та української мови як іноземної в Міжнародній школі україністики [15]. Більше того, аби забезпечити прозору й ефективну процедуру використання бюджетних коштів Міністерство культури і туризму затвердило Порядок використання коштів державного бюджету на забезпечення розвитку та застосування української мови [10].

Заходи уряду. Уряд Ю. Тимошенко пропонує низку законопроектів з українського питання. Проект Закону України «Про Державний Прапор України» (рестр. № 4782-1 від 09.07.2009), проект закону України «Про Державний Гімн України» (рестр. № 4811 від 10.07.2009).

Статтю 10 Конституції України розвинуто в таких урядових проектах. Зокрема, Кабінет Міністрів України виступив суб'єктом законодавчої ініціативи проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про нотаріат» (рестр. № 1425 від 24.01.2008), за яким нотаріусом та стажистом нотаріуса можуть бути громадяни України, котрі, з-поміж іншого, володіють державною мовою. Верховна Рада України прийняла цей Закон 1 жовтня 2008 р.

Проект закону України «Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про кінематографію» (рестр. № 4490 від 18.05.2009) пропонує внести до ст. 15 Закону України від 13 січня 1998 р. за № 9/98-ВР «Про кінематографію» положення, що підставою для відмови у видачі державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів є те, що фільми не дубльовані (не озвучені, не субтитровані) державною мовою, а також що озвучення та субтитрування здійснюється не з оригіналу звукової доріжки.

До Верховної Ради України подано Програму діяльності Кабінету Міністрів України «Подолання впливу світової фінансово-економічної кризи та поступальний розвиток» (реєстр. № 1360 від 17.01.2008), у якій передбачався абзац «Формування цілісного національного мовно-культурного простору». На думку урядовців, формування цілісного національного мовно-культурного простору мало відбуватися через виконання заходів, викладених у Державній програмі розвитку і функціонування української мови на 2004–2010 рр. та Державній програмі розвитку архівної справи на 2006–2010 рр.; сприяння у підготовці, виготовленні та поширенні друкованої, електронної й аудіовізуальної інформації про національні культурні цінності українською та іншими мовами (відповідальні МКТ, Держкомархів, МЗС, Держкомтеледіо – 2009–2012 рр.); та через розроблення Концепції державної мовної політики.

Мовне питання частково заторкнено і в інших проектах Кабінету Міністрів України, зокрема в проекті закону «Про Концепцію державної інформаційної політики» (реєстр. № 4664 від 12.06.2009). Сучасний стан інформаційної сфери, на переконання Кабінету Міністрів України, характеризується недостатнім рівнем використання української мови в аудіовізуальних (електронних) та друкованих засобах масової інформації, Інтернеті. Одним із пріоритетних завдань Концепції Уряд визначив забезпечення розвитку і функціонування української мови в засобах масової інформації, гарантування вільного розвитку, використання і захисту російської, інших мов національних меншин України. Основними напрямками реалізації Концепції у зовнішньополітичній сфері було сприяння створенню та поширенню інформаційної продукції українською мовою у глобальних комп'ютерних мережах і системах.

Уряд подав до Верховної Ради України проект Закону України «Про Концепцію державної етнопонаціональної політики України» (реєстр. № 3581 від 30.12.2008), у якому основним принципом державної етнопонаціональної політики, з-поміж іншого, визначено забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території України. Важливою складовою духовно-гуманітарного розвитку є також посилення ролі української мови як чинника консолідації Українського народу; недопущення обмежень права на виховання, навчання, вивчення та використання української мови як державної; створення умов для належного опанування державної мови в навчальних закладах з вихованням та навчанням мовами національних меншин. Є ще урядовий проект Закону України «Про Концепцію державної міграційної політики» (реєстр. № 3506 від 19.12.2008), проте в ньому жодного слова не сказано про державну мову.

Практичним рішенням Уряду Ю. Тимошенко можна вважати і проект закону України «Про Державну програму економічного і соціального розвитку України на 2010 рік» (реєстр. № 5140 від 16.09.2009). У «Пріоритеті 2.3. Сучасна і якісна освіта та підготовка кадрів» передбачено реалізацію Державної програми розвитку і функціонування української мови на 2004–2010 рр. (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 2 жовтня 2003 р. за № 1546 [14: 2105]); реалізацію галузевої програми поліпшення вивчення української мови в навчальних закладах з навчанням мовами національних меншин на 2008–2011 рр. (очевидно, має ще бути затверджена). Згаданий проект передбачає забезпечення інформаційно-просвітницької та роз'яснювальної роботи серед учнів, педагогів, батьків, громадськості щодо нормативно-правової бази про визначення статусу української мови через центральні та регіональні засоби масової інформації (відповідальними визначено Раду міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київську та Севастопольську міські державні адміністрації – упродовж року).

Кабінет Міністрів України вніс проект закону України «Про культуру» (рестр. № 5226 від 15.10.2009), у якому передбачено, що застосування мов у сфері культури визначає Конституція України та закон (ч. 1 ст. 5 проекту). Сказано, що держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови у сфері культури, гарантує вільне використання мов усіх національних меншин України.

Однією з основних засад державної політики у сфері культури запропоновано визнати сприяння активному функціонуванню державної мови в усіх сферах культурного простору (абзац третій ч. 1 ст. 3 проекту). За такої невиразності в базовому законі про культуру логічно виникає запитання, у якому законі має бути визначений обов'язок Держави стосовно державної мови, якщо головним органом у системі центральних органів виконавчої влади із забезпечення проведення державної мовної політики визначено Міністерство культури і туризму, а державна мова розуміється ширше, аніж мова освіти чи українських ЗМІ? Очевидно, Держава визначила державну мову як складову культури, себто сукупності матеріальних і духовних, нематеріальних цінностей, створених людством упродовж його історії.

Уряд Ю. Тимошенко вніс до Верховної Ради України проект Адміністративно-процедурного кодексу України (рестр. № 2789 від 18.07.2008). Проект передбачає, що державною мовою має здійснюватися адміністративне провадження (ч.1 ст. 5 проекту); укладання адміністративних документів (ч. 3 ст. 5 проекту). Правда, така норма нівелюється іншою: учасник адміністративного провадження, який не володіє або недостатньо володіє державною мовою, має право користуватися рідною мовою або мовою, якою він володіє, йому також можуть надаватися послуги перекладача в порядку, встановленому цим Кодексом (ч. 2 ст. 5 проекту). На наш погляд, таку норму в новітньому законодавстві варто поширювати лише на іноземців та осіб без громадянства, і це потрібно передбачити.

За таких нечітких умов важко зрозуміти, якою мовою справді має здійснюватися адміністративне провадження. Незрозуміло, чому безоплатна правова допомога, себто правова допомога, що гарантується державою та повністю або частково надається за кошти Державного бюджету України, місцевих бюджетів, громадянам України має надаватися недержавною мовою? Проектом закону України «Про безоплатну правову допомогу» (реєстр. № 4406 від 24.04.2009) окремих обмежень не встановлено.

Кабінет Міністрів України запропонував декілька законодавчих ініціатив, у яких не враховано ст. 10 Конституції. Приміром, мову геоінформаційних ресурсів у національній інфраструктурі геопросторових даних визначає Конституція України, Закон України «Про мови в Українській РСР» та інші законодавчі акти у цій сфері (ст. 10 проекту Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних», внесеного Кабінетом Міністрів України, реєстр. № 5407 від 03.12.2009). Кабінет Міністрів України, як суб'єкт законодавчої ініціативи до Верховної Ради України, вніс проект закону «Про добросесну поведінку осіб, уповноважених на виконання функцій держави, органів місцевого самоврядування» (реєстр. № 2362 від 10.04.2008), проте в проекті немає жодного слова про мову. Не йдеться про мову мирних заходів і в проекті закону України «Про порядок організації і проведення мирних заходів» (реєстр. № 2450 від 06.05.2008); про мову в господарській діяльності за проектом «Про основні засади господарської діяльності» (рестр. № 3060 від 19.08.2008).

Нічого не зазначено про мову здійснення прикордонного контролю відповідно до Закону України від 5 листопада 2009 р. № 1710-VI «Про прикордонний контроль»,

суб'єктом законодавчої ініціативи якого виступив Кабінет Міністрів України. А окремі мовні норми у зазначеному Законі були б доречні, оскільки нічого про мову на кордоні не сказано ані в Законі України від 3 квітня 2003 р. № 661-IV «Про Державну прикордонну службу України», ані в Законі України від 4 листопада 1991 р. № 1777-XII «Про державний кордон України», які є частиною законодавства про прикордонний контроль.

Задля підвищення ефективності державної мовної політики, Уряд зобов'язав МКТ розробити проект Концепції державної мовної політики, термін виконання – травень 2008 р., однак Концепції не було розроблено. Згодом на сайті Міністерства культури і туризму України було розміщено проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми розвитку і функціонування української мови на 2011–2015 рр.».

Потрібно, щоб Уряд як суб'єкт законодавчої ініціативи вносив до Верховної Ради України проекти законів з урахуванням ст. 10 Конституції України, а до чинних законів пропонував істотні зміни і доповнення.

Ю. Тимошенко чітко висловила свою позицію щодо мовного питання в Україні 3 серпня 2006 р. на завершальному круглому столі у Президента України з приводу Універсалу. Політик зауважила, що в першому варіанті Універсалу було написано про всебічний розвиток і функціонування єдиної державної української мови. «Ключовим було слово «єдиної», підкреслюючи, що інша мова не може стати другою державною. У цьому варіанті, який зараз пропонується підписати, слово «єдина» державна українська мова сором'язливо загубилося у чиновницьких коридорах. Я хотіла привернути увагу Президента, що це не просто слово, це є фундаментальна втрата позицій. Треба чесно говорити, що потім ці речі будуть переглядатися». Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко на одній із прес-конференцій не захотіла відповідати російською мовою навіть для «Росії», правда, телеканалу. Журналіст мотивував своє прохання тим, що питання задається для аудиторії в Росії. Натомість Юлія Володимирівна відповіла: «Шановні друзі, у вас завжди буде можливість перекласти. Я поважаю російську мову і будь-який іншу, але хочу зараз дати таку відповідь: безумовно, моїм головним конкурентом на виборах буде Віктор Янукович», – відповіла Тимошенко українською мовою.

Напередодні виборів президента вийшла постанова Кабінету Міністрів, яка внесла зміни до Положення про загальноосвітній навчальний заклад: «24¹. У державному і комунальному загальноосвітньому навчальному закладі мовою навчання є українська мова. Поряд з українською мовою в навчально-виховному процесі в державних і комунальних загальноосвітніх навчальних закладах можуть застосовуватися та вивчатися мови національних меншин». Пункт 46 доповнено абзацом такого змісту (після першого абзацу): «в робочий час у державному і комунальному загальноосвітньому навчальному закладі постійно застосовувати українську мову, а у державному і комунальному загальноосвітньому навчальному закладі з навчанням мовою національної меншини поряд з українською мовою – також мову, якою здійснюється навчально-виховний процес в цьому закладі». Правда, Конституційний Суд України визнав такою, що відповідає Конституції України, лише пункт 24¹ Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня

2000 р. № 964, у редакції постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про загальноосвітній навчальний заклад» від 30 вересня 2009 р. № 1033.

Розглянуті законодавчі проекти дають змогу стверджувати, що політика Уряду Ю. Тимошенко в питаннях мови була виразна, але, на жаль, не настільки, щоб можна було визнати її ефективною. Не було створено самостійного органу, не було окремого віце-прем'єра з мовних питань, члена Уряду з повноваженнями міністра, Україна не мала й окремого міністерства, яке відало б тільки мовними питаннями.

Перспективу подальшого аналізу проблеми «мовна політика урядів України» вбачаємо в розгляді питань про заходи нових урядів щодо розвитку української мови як державної в Україні.

1. *Ткаченко О. Б.* Українська мова і мовне життя світу / О. Б. Ткаченко. – К. : Спалах, 2004. – 272 с.
2. *Мацюк Г.* До витоків соціолінгвістики : соціологічний напрям у мовознавстві : монографія / Галина Мацюк. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 432 с. – (Сер. : «Мова і соціум»; вип. 1).
3. Мовна ситуація в Україні: між конфліктом і консенсусом. – К. : ІПіЕНД імені І. Ф. Кураса НАН України, 2008. – 398 с.
4. *Нагорна Л. П.* Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики / Л. П. Нагорна. – К. : Світогляд, 2005. – 315 с.
5. Відомості Верховної Ради УРСР. – 1989. – Додаток до № 45.
6. Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 34.
7. Додаток № 3 до розділу I Закону України від 28 грудня 2007 р. за № 107-VI «Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (Розподіл видатків Державного бюджету України на 2008 рік) // Офіційний вісник України. – 2008. – 18 січ. – № 1.
8. Офіційний вісник України. – 2003. – 17 жовт. – № 40.
9. Офіційний вісник України. – 2009. – 9 жовт. – № 75.
10. Офіційний вісник України. – 2007. – 23 берез. – № 18.
11. Положення про Міністерство культури і туризму України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2006 р. № 1566 // Офіційний вісник України. – 2006. – 20 листоп. – № 45.
12. Програма діяльності Кабінету Міністрів України «Український прорив: для людей, а не політиків», затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 16 січня 2008 р. № 14.
13. Офіційний вісник України. – 2008. – 14 берез. – № 17.
14. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 52 народних депутатів України та за конституційним поданням Верховної Ради Автономної Республіки Крим щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 15 Кодексу адміністративного судочинства України, статті 7 Цивільного процесуального кодексу України (справа про мову судочинства) від 22 квітня 2008 р. № 8-рп/2008 (Справа № 1-18/2008).
15. Офіційний вісник України. – 2006. – 9 січ. – № 52.
16. Урядовий кур'єр. – 2006. – 5 серп. – № 145.

LANGUAGE POLICY OF YULIYA TYMOSHENKO'S GOVERNMENT

Nadiya Kniazev

*State University of Information and Communication Technologies
7, Solomyanuka Str., Kyiv, 03110, Ukraine
golyn@ukr.net*

The article describes language policy of the Ministry of Ukraine under the leadership of Yuliya Tymoshenko. Governmental measures on validating the Ukrainian language as a state language are exemplified by normative acts of Ukraine and legal initiatives of the Ministry. The author exposes the reasons for inefficient language policy in supporting the functions of the Ukrainian language as a state language.

Key words: state language, power, language policy, Ministry of Ukraine.

ЯЗЫКОВАЯ ПОЛИТИКА ПРАВИТЕЛЬСТВА ЮЛИИ ТИМОШЕНКО

Надежда Князев

*Государственный университет информационно-коммуникативных технологий
ул. Соломяника, 7, Киев, 03110, Украина
golyn@ukr.net*

Охарактеризована языковая политика Кабинета Министров Украины под руководством Юлии Тимошенко. На примере анализа нормативных актов Украины, законопроектных инициатив Правительства Украины рассмотрены мероприятия Правительства по утверждению украинского языка как государственного в Украине. Автор раскрыла причины неэффективной языковой политики в отношении поддержки функций украинского языка как государственного.

Ключевые слова: государственный язык, власть, языковая политика, Кабинет Министров Украины.

Стаття надійшла до редколегії 25.06.2010
Прийнята до друку 17.09.2010